

Spis treści

Przedślowie	10
--------------------------	-----------

Od autora	12
------------------------	-----------

Wstęp	15
--------------------	-----------

Rozwój sztuki budowlanej i inżynierii lądowej	15
---	----

Rozwój inżynierii mostowej w Polsce	17
---	----

Rozdział 1.

Mosty przedślowiańskie i wczesnosłowiańskie	21
--	-----------

Most do grodziska w Biskupinie (738 r. p.n.e.)	22
--	----

Most do osiedla Bałtów na jeziorze Orzysz z I wieku p.n.e.	23
---	----

Most do warownego grodu w Żydowie (937 r. n.e. – ?)	23
---	----

Rozdział 2.

Mosty w Polsce Piastów (lata 966–1399)	25
---	-----------

Mosty na Jeziorze Lednickim (963–1038)	26
--	----

Mosty łyżwowe w Polsce Piastowskiej	28
---	----

Most kamienny w Kamieńcu Podolskim (XIV wiek)	28
---	----

Most kamienny przez Młynówkę w Kłodzku (1390)	30
---	----

Mosty gotyckie w Reszlu z końca XIV wieku	34
---	----

Rozdział 3.

Mosty w Polsce Jagiellonów (lata 1399–1569)	35
--	-----------

Most łyżwowy wykorzystany podczas wojny	
---	--

z Zakonem Krzyżackim (1409–1410)	36
--	----

Mosty wojskowe w XV, XVI i pierwszej połowie XVII wieku	40
---	----

Drewniany most przez Niemen w Grodnie (XV wiek)	41
---	----

Drewniany most przez Wisłę w Toruniu (1500–1877)	42
--	----

Mosty kamienne na Dolnym Śląsku w XVI wieku	44
---	----

Mosty Wrocławia w XVI wieku	47
-----------------------------------	----

Rozdział 4.

Mosty w Rzeczypospolitej Obojga Narodów (lata 1586–1795)	49
---	-----------

Most Zygmunta Augusta i Anny Jagiellonki przez Wisłę	
--	--

w Warszawie (1573–1603)	50
-------------------------------	----

Diabelski most w Czernej nad Doliną Eliaszkówki (1691)	51
--	----

Łyżwowy most Ponińskiego (1775–1864) przez Wisłę w Warszawie	51
--	----

Most w ciągu ul. Agrykola w Warszawie (1780)	53
Mosty w prywatnych rezydencjach w końcu XVIII wieku	53
Murowany most kamienny na Prądniku Czerwonym w Krakowie (1785–1962)	54

Rozdział 5.

Mosty powstałe w czasach rozbiorów (lata 1772–1918)

Most nad rzeką Białą pod Tarnowem (1780–1914)	58
Mosty żelazne na Śląsku, w Wielkopolsce i Małopolsce na przełomie XVIII i XIX wieku	62
Most przez Strzegomkę w Łażanach (1796–1945)	63
Kładka nad Fosą Parkową w Opatówku (1824)	64
Wiszący most nad Małą Panwią w Ozimku (1827)	68
Mosty łyżwowe na dolnej Wiśle w XIX wieku	70
Most kamienny w Kaliszu (1825)	70
Most przez Wieprz pod Koźminem (1841–1856)	71
Wiadukt Pancera w ciągu zjazdu do Wisły w Warszawie (1846–1944)	73
Mosty na pierwszych liniach kolejowych na Śląsku i terenach zaborów	75
Wielkie kamienne mosty kolejowe na Dolnym Śląsku	76
Stalowy most przez Wisłę w Tczewie (1857)	82
Most kolejowy w Grodnie w ciągu linii Warszawa–Petersburg (1862–1915)	86
Most Kierbedzia w Warszawie (1864–1944)	88
Most żelazny na Kanale Bernardyńskim w Kaliszu (1866–1945)	90
Wielkie drogowo-kolejowe mosty kratownicowe na dolnej Wiśle (1873, 1879, 1893)	91
Kolejowo-drogowy most przez Wisłę pod Cytadelą w Warszawie (1875)	94

Kratownica Ibjąńskiego – powtarzalna konstrukcja mostów drogowych stosowana w Galicji w latach 1878–1900	98
Wiadukt nad doliną rzeki Oporzec w ciągu linii kolejowej Lwów–Stryj–Beskid (1887)	100
Mosty w Zaleszczykach (1887, 1898)	101
Najstarsze w Polsce mosty żelbetowe – kładka na terenie Politechniki Lwowskiej (1894) i most w Drulitach nad Kanałem Elbląskim (1894)	108
Wielkie kamienne mosty kolejowe w Dolinie Prutu (1895)	109
Most przez Odrę w Ścinawie (1903)	116
Wiadukt w ciągu ulicy Karowej w Warszawie (1904)	118
Mosty Lutosławskiego w Lublinie (1908 i 1909)	121
Most drogowy przez Niemen w Grodnie (1909–1915)	122
Most Grunwaldzki przez Odrę we Wrocławiu (1910)	126
Most im. księcia Józefa Poniatowskiego na Wiśle w Warszawie (1914)	129

Rozdział 6.

Mosty w II Rzeczypospolitej (lata 1918–1939)

Odbudowa mostów zniszczonych w czasie I wojny światowej	136
Kratownica Rechniewskiego – most przez Wisłę pod Szczucinem (1925–1939)	138
Most na Bugu w Sławatyczach (1925–1939)	140
Pierwszy stalowy most spawany na świecie, na Słudwi pod Łowiczem (1929)	140
Most na Czeremoszu w Kutach (1930–1940)	145
Most przez Narew w Zegrzu (1931–2003)	147
Most im. Józefa Piłsudskiego w Krakowie (1933)	149

Kolejowy łukowy most Średnicowy przez Wisłę w Warszawie (1933–1944)	151
Wiadukt kolejowy w Wiśle Głębcach (1933)	153
Kratownicowy most im. Ignacego Mościckiego przez Wisłę w Puławach (1934)	154
Most przez Dunajec w Krościenku (1934–2010)	159
Most przez Sołę na drodze Tresna–Czernichów (1936–1944)	162
Most przez Pilicę w Białobrzegach (1936)	164
Most im. Generała Tadeusza Buła przez Pilicę w Spale (1936)	165
Most im. Edwarda Śmigłego-Rydza przez Wisłę we Włocławku (1937) ...	168
Drogowo-kolejowy most przez Wisłę w Płocku (1938)	171

Rozdział 7.

Mosty zbudowane w czasie II wojny światowej

(lata 1939–1945)	179
Wiadukty autostradowe zbudowane przed rokiem 1945	180
Most z betonu sprężonego w ciągu autostrady A4 nad Nysą Kłodzką w Sarnach Wielkich (1942)	182
Most przez Wisłę w Knybawie (1942)	184

Rozdział 8.

Mosty z czasów powojennych i okresu PRL (lata 1944–1989) ...

Odbudowa i budowa infrastruktury komunikacyjnej po II wojnie światowej (po roku 1945)	190
Most Śląsko-Dąbrowski przez Wisłę w Warszawie (1949)	190
Wiadukt drogowy nad torami PKP w ciągu ulicy Janka Wiśniewskiego w Gdyni (1950)	194

Wdrożenie betonu sprężonego w polskim mostownictwie (1953–1975) ...	194
Most przez Noteć w Santoku (1958)	198
Drogowy most z betonu sprężonego przez Narew w Łomży (1958)	199
Pierwsze polskie mosty wantowe (1959)	200
Most Pokoju przez Odrę we Wrocławiu (1959)	204
Most Cłowy przez Regalicę w Szczecinie (1960–2016)	206
Most o ustroju Nielsena nad Sołą w Kobiernicach (1961)	209
Żelbetowy wieloprzęsłowy most kolejowy wykonany z użyciem zbrojenia samonośnego (1961)	211
Most przez Wisłę w Chełmnie (1963)	213
Wdrożenie wspornikowych metod budowy mostów z betonu sprężonego (1963, 1969)	216
Łukowy most przez Odrę w Opolu (1964)	219
Most drogowy przez Wartę w Świerkocinie (1964)	220
Most drogowy przez Wilczy Jar koło Tresnej (1964)	221
Most przez Wisłę w Annopolu (1967)	222
Most o stalowej konstrukcji powłokowej przez Wisłę w Krakowie (1970)	226
Most im. Jana Stacha w Znamierowicach (1971)	228
Most Przemysława I nad Wartą w Poznaniu (1973)	229
Drogowy most przez Wisłę w Kiezmarnku (1973)	232
Kładka dla pieszych nad Trasą Łazienkowską w Warszawie (1973)	234
Most Łazienkowski przez Wisłę w Warszawie (1974)	235
Kładki z drewna klejonego nad Drwęcą w Brodnicy (1975)	238
Most im. gen. Stefana Grota-Roweckiego w Warszawie (1981)	239

Estakada w ciągu obwodnicy Kłodzka (1984)	241
Wdrożenie metody nasuwania podłużnego do budowy mostów z betonu sprężonego (1987, 1991)	243

Rozdział 9.

Mosty III Rzeczypospolitej (po roku 1989) 249

Most drogowy im. Obrońców Modlina 1939 przez Wisłę w Zakroczymiu (1990)	250
Konstrukcje mostowe z rur stalowych (1993).....	251
Drogowy most nad Bugiem w Broku (1995)	252
Most graniczny przez Odrę w Świecku (1995)	255
Most im. gen. Madalińskiego przez Narew w Ostrołęce (1995)	257
Mosty stalowe w ciągu Trasy Zamkowej w Szczecinie (1996)	260
Most na Wiśle w ciągu autostrady A1 koło Torunia (1998)	263
Stalowy most przez Wisłę w Wyszogrodzie (1999)	265
Kładka na Bystrzycy we Wrocławiu Leśnicy (1999)	268
Most na Odrze w ciągu obwodnicy Opola (1999)	269
Most Świętokrzyski w Warszawie (2000)	270
Kładki dla pieszych nad autostradami i drogami ekspresowymi (2000, 2004)	272
Wiadukty typu „landmark” (2000, 2006, 2008, 2011, 2012)	274
Most III Tysiąclecia im. Jana Pawła II w Gdańsku (2001)	279
Prefabrykowane przęsła łukowe dla mostów o średnich rozpiętościach (2001)	281
Most Kotlarski przez Wisłę w Krakowie (2001)	282
Estakada Gądowska we Wrocławiu (2002)	283
Most Siekierski przez Wisłę w Warszawie (2002)	287

Most Zamkowy nad Wisłokiem w Rzeszowie (2002)	289
Most na Dziwnie w ciągu obwodnicy Wolina (2003)	291
Kładka Słodowa na Odrze we Wrocławiu (2003)	291
Zakrzywiony w planie most przez dolinę Komeszniczanki w ciągu drogi S69 w Milówce (2003)	294
Most Milenijny (Tysiąclecia) na Odrze w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu (2004)	297
Most im. Solidarności przez Wisłę w Płocku (2005)	299
Most na Nysie Kłodzkiej w Skorogoszczy (2006)	303
Podwieszona kładka dla pieszych z drewna klejonego w Sromowcach Niżnych (2006)	305
Most przez Wartę w Koninie – pierwszy most typu extradosed w Polsce (2007)	309
Przęsła o łukach sierpowych (2008, 2013)	311
Kładki nad DK61 w Jadwisinie (2008)	313
Kładka dla pieszych w Gądkach k. Kórnik (2008)	314
Most im. Jana Pawła II na Wiśle w Puławach (2008)	316
Kładka w pobliżu kompleksu rekreacyjnego Malta w Poznaniu (2009)	318
Obiekty z drewna klejonego – dalsze realizacje (2009, 2015)	318
Wiadukt nad torami PKP w ciągu ulicy Reymonta w Opolu (2010)	320
Kładka Ojca Bernatka na Wiśle w Krakowie (2010)	322
Estakady z betonu sprężonego w ciągu Autostradowej Obwodnicy Wrocławia (2011)	325
Przejście dla zwierząt nad łącznikiem A8 – Długołęka (2011)	327
Most Rędziański na Odrze we Wrocławiu (2011)	330
Autostradowy most przez Wisłę pod Grudziądzem (2011)	336
Pierwsza w Polsce kładka wstęgowa w miejscowości Lubień (2012)	338

Most im. Marii Skłodowskiej-Curie przez Wisłę w Warszawie (2012)	339
Wiadukt w ciągu Trasy Słowackiego w Gdańsku (2012)	340
Most przez Wisłę w Kwidzynie (2013)	341
Most przez rzekę San w ciągu autostrady A4 (2013)	345
Most im. gen. Elżbiety Zawackiej w Toruniu (2013)	347
Wiadukt kolejowy w ciągu Pomorskiej Kolei Metropolitalnej nad ulicą Słowackiego w Gdańsku (2014)	353
Estakada tramwajowa w ciągu linii KST w Krakowie (2015)	354
Most przez Wisłę w miejscowości Kamień (2015)	354
Mosty z materiałów kompozytowych (2015)	357
Most im. Tadeusza Mazowieckiego przez Wisłok w Rzeszowie (2015)	359

Most przez Wisłę w ciągu Trasy Nowohuckiej – S7 w Krakowie (2017)	359
Mosty hybrydowe stalowo-betonowe (przełom XX i XXI wieku)	361
Most na drodze krajowej DK16 w ciągu obwodnicy Ostródy (2017)	364
Most łukowy w ciągu drogi ekspresowej S7 przez Kanał Pauzeński koło Ostródy (2017)	364

Rozdział 10.

Bilans	371
---------------------	------------

Literatura	387
-------------------------	------------